

Vyhodnocení evaluačních dotazníků

od účastníků vzdělávacích programů „Ochrana člověka za běžných rizik
a mimořádných událostí“ pořádaných HZS krajů a HZS hl. m. Prahy
v kalendářním roce 2015

Zpracováno na základě dotazníků, které vyplnili účastníci akreditovaných vzdělávacích programů a MV-GŘ HZS ČR je poskytli zástupci HZS krajů a HZS hl. m. Prahy.

V závěru roku 2013 byla Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy udělena Ministerstvu vnitra-generálnímu ředitelství HZS ČR akreditace vzdělávacích programů „Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí (OČMU)“ pro učitele základních a středních škol. Na základě udělené akreditace mohou HZS krajů připravovat vzdělávací akce (semináře, kurzy) pro učitele a vydávat jim osvědčení o absolvování. Akreditované vzdělávací programy jsou začleněny do systému dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků.

V roce 2015 proběhly ve všech krajích kurzy pro učitele, které z větší části organizovaly HZS krajů (a byly jimi vydávány učitelům osvědčení o absolvování). Prostřednictvím evaluačních dotazníků (formuláře s částmi A i B) byla zjišťováno hodnocení seminářů, jejich názory na vybrané otázky a další náměty. Část kurzů byla uspořádána za účasti HZS krajů pod hlavičkou Národního institutu pro další vzdělávání (který účastníkům vydával vlastní osvědčení; učitelé vyplnili dotazník jen s částí B, protože Národní institut pro další vzdělávání používá své vlastní hodnotící dotazníky). Konkrétní údaje o počtu proběhlých vzdělávacích akcí uvádí tabulka č. 1.

Semináře organizované	pro pedagogy na vzdělávací úrovni	
	základní škola	střední škola
HZS kraje	12	0
Národním institutem pro další vzdělávání	1	0

Tabulka č. 1

Celkem bylo za rok 2015 vydáno HZS krajů 202 osvědčení o absolvování vzdělávacího programu OČMU pro základní vzdělávání a 0 osvědčení o absolvování vzdělávacího programu OČMU pro střední vzdělávání (přehledová tabulka č. 2).

Návratnost dotazníků u vzdělávacích programů OČMU pro základní vzdělávání činila 202 ks (což je 100 %; vztaženo k 202 vydaným osvědčením).

Celkový počet osvědčení vydaných HZS krajů	
OČMU pro základní vzdělávání	OČMU pro střední vzdělávání
202	0

Tabulka č. 2

■ VYHODNOCENÍ ČÁSTÍ A ZE VŠECH DOTAZNÍKŮ

Níže jsou v přehledových tabulkách vyhodnoceny odpovědi z odevzdaných dotazníků ze seminářů určených pro základní vzdělávání, a to za část A.

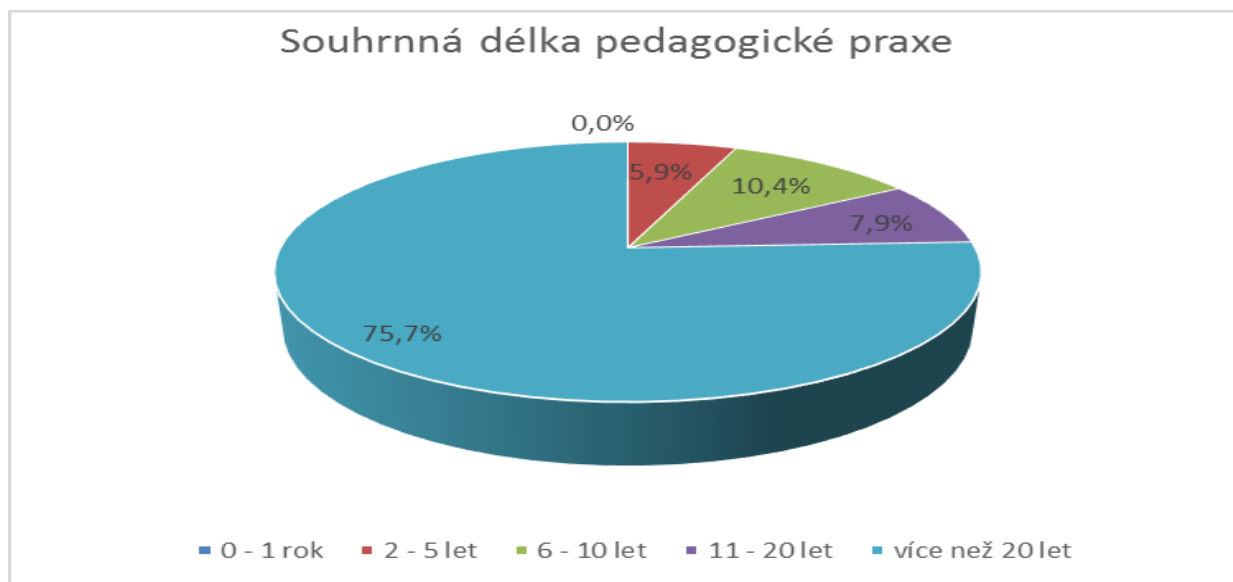
K vyhodnocení bylo vzato **202 dotazníků** (což představuje **100 % z celkového počtu 202 účastníků**, jimž bylo HZS kraje vydáno osvědčení).

1A	V současné době působím převážně:				
	v předškolním vzdělávání	v základním vzdělávání	ve středoškolském vzdělávání	jinde	Poznámka
	0 ×	202 ×	0 ×	0 ×	-
196	0%	100%	0%	0%	-

Graf č. 1

2A	Souhrnná délka mé pedagogické praxe je:					Poznámka
	0 – 1 rok	2 – 5 let	6 – 10 let	11 – 20 let	více než 20 let	
	0 ×	12 ×	21 ×	16 ×	153 ×	-
202	0 %	5,9 %	10,4 %	7,9 %	75,7 %	-

Graf č. 2

Kritéria hodnocení byla oproti roku 2014, kdy se známkovalo jako ve škole (1 – výborně, 5 – nedostatečně) změněna na bodové hodnocení. 5 bodů bylo nejvíce, tedy maximálně kladné hodnocení

3A	Přínos získaných poznatků pro moji praxi, profesní rozvoj:					Poznámka
	1	2	3	4	5	
	12 ×	0 ×	6 ×	5 ×	178 ×	1 × bez odpovědi
201	5,9 %	0 %	3,0 %	2,5 %	88,1 %	-

4A	Odborná úroveň lektora:					Poznámka
	1	2	3	4	5	
	12 ×	4 ×	-	6 ×	178 ×	2 × současně 4 i 5
200	5,9 %	2,0 %	-	3,0 %	88,1 %	-

5A	Prezentační dovednosti lektora:					
	1	2	3	4	5	Poznámka
	12 ×	6 ×	-	4 ×	179 ×	1 × bez odpovědi
201	5,9 %	3,0 %	-	2,0 %	88,6 %	-

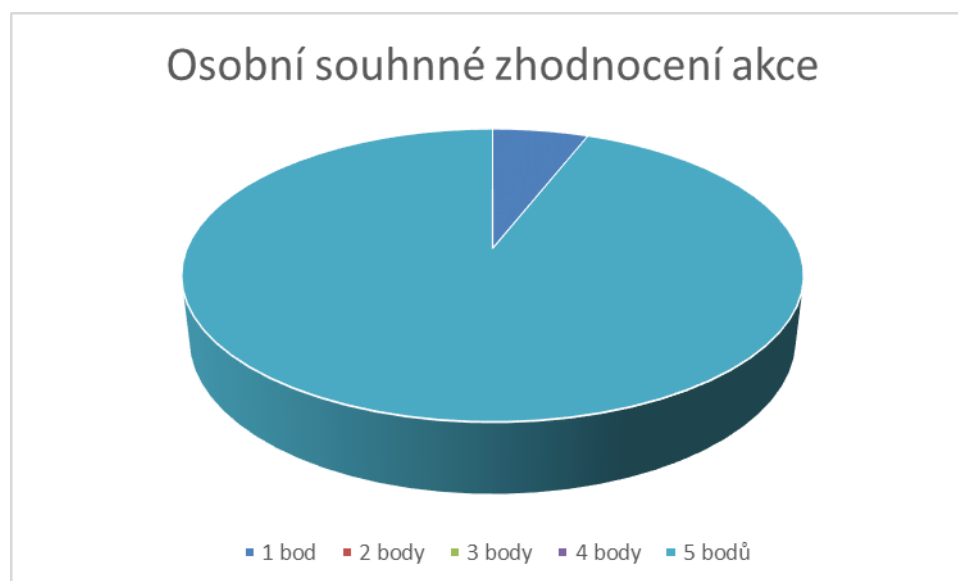
6A	Organizační zajištění akce:				
	1	2	3	4	5
	15 ×	1 ×	1 ×	7 ×	178 ×
379	7,4 %	0,5 %	0,5 %	3,5 %	88,1 %

7A	Vaše osobní souhrnné zhodnocení akce:					
	1	2	3	4	5	Poznámka
	12 ×	-	-	-	190 ×	-
378	5,9 %	-	-	-	94,1 %	-

V grafickém vyjádření je patrné, že **100% frekventantů semináře působí v oblasti základního vzdělávání.**

Z hlediska délky pedagogické praxe je s **výraznou převahou zastoupena skupina pedagogů s délkou praxe větší než 20 let (75,7%)**, následovaná skupinou s délkou praxe 6 až 10 let (210,4) a dále sestupně skupina s délkou praxe 11 až 20 let (7,9 %). Zajímavé je, že pedagogové s délkou praxe 2 až 5 let (5,9%) a do 1 roku (0 %) byli zastoupeni nejméně.

Jako více než uspokojivý se jeví fakt, že **takřka 90,6 % z účastníků, kteří vyplnili a odevzdali dotazník, souhrnně hodnotí vzdělávací akci bodem 5.** Což je zvláště u této skupiny (učitelé) velmi potěšující.

Graf č. 3

Následuje výběr z komentářů, k nimž byli účastníci vyzváni v závěru části A dotazníků („Místo pro Váš komentář: doporučení ke zlepšení, stížnost na nedostatky; co se Vám líbilo; co Vás naopak nezaujalo; co navrhuje doplnit, vylepšit“):

- rozšířit školení povinně pro všechny školy a ředitele školy
- všechno uváděno na příkladech z praxe – SUPER; srozumitelné, přátelské prostředí
- celá prezentace byla výborně připravena, lektori velice pěkně přednášeli naprosto skvělá prezentace
- líbil se mi profesionální výkon lektorů, prezentace, nápady, náměty; děkuji
- velmi zdařilá akce, doporučila bych zvýšenou časovou dotaci
- velmi oceňuji možnost spolupráce s HZS a rozšíření vědomostí v oblasti OČMU
- vyčerpávající téma – celá problematika pěkně vysvětlena a rozšířena o všechny souvislosti IZS; děkuji, XY
- vynikající; takových školení by mělo být více
- dříve oznámit termín akce
- ukázka „Hasíka“ byla prima, je fajn, že fungují, učitelé škol jim nemůžou konkurovat, ani nechceme; sami vzhlížíme k této profesi
- naprosto profesionální, max. využitý čas, úžasně milí lektori = profíci (klobouk dolů)
- líbila se mi profesionalita lektor + názornost a praktické příklady
- seminář byl přínosný, zajímavý, šla jsem na něj s „nechutí“, příjemně mě překvapil; děkuji
- kladně hodnotím profesionální přístup lektorů, jejich odbornou fundovanost
- tematiku učím ve všech ročnících, a proto informace ze školení znám; zaujaly mě informace o učebnicích a příklady z praxe a videa; celkově: mělo to hlavu i patu, dobře využitý čas; děkuji
- Hasík – výborný, v žádném případě neměnit formu; učitel nemá u žáků stejný ohlas jako dva chlapi – hasiči

■ **VYHODNOCENÍ ČÁSTÍ B ZE VŠECH DOTAZNÍKŮ**

Souhrnné vyhodnocení dotazníků ze seminářů určených pro základní vzdělávání, a to za část B je uvedeno v následujících tabulkách.

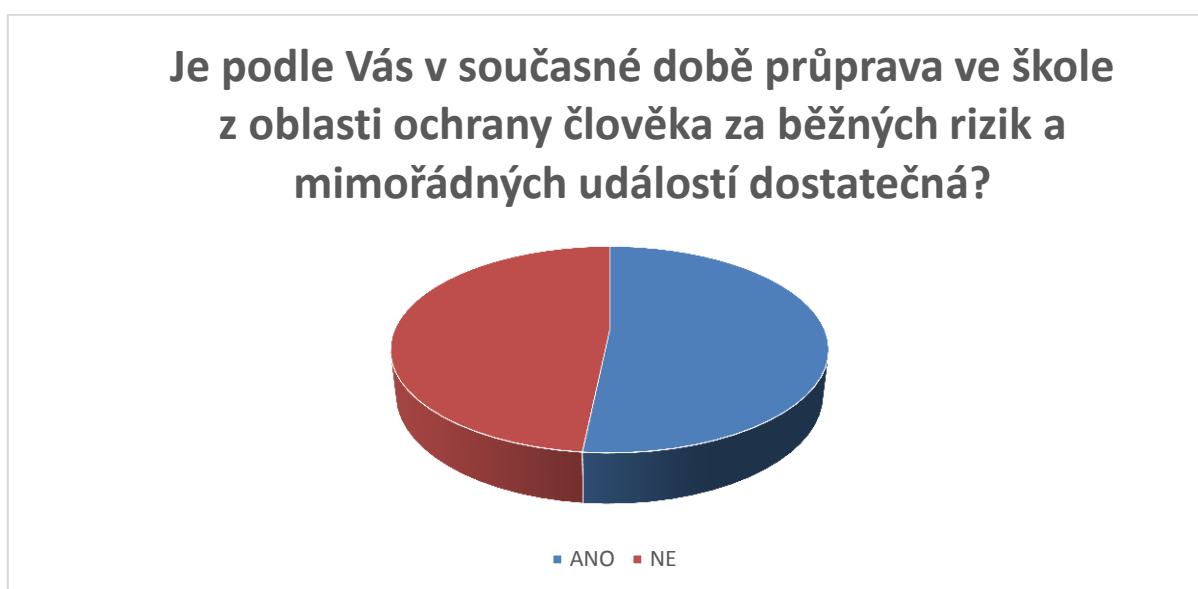
K vyhodnocení bylo vzato **228 dotazníků**. Z toho je **202 dotazníků HZS krajů** a **16 dotazníků z NIDV**.

Je podle Vás důležité, aby žáci ve škole získali přípravu v oblasti ochrany člověka za běžných rizik a mimořádných událostí?			
1B	ANO	NE	Poznámky
	228 ×	-	-
Varianta ANO: 100 %			

Bezprecedentní 100% souhlasná odpověď na první otázku z části B potvrzuje, že pedagogové jsou si pevně vědomi nezbytností probrat se žáky problematiku ochrany člověka za běžných rizik a mimořádných událostí během řádné výuky ve škole.

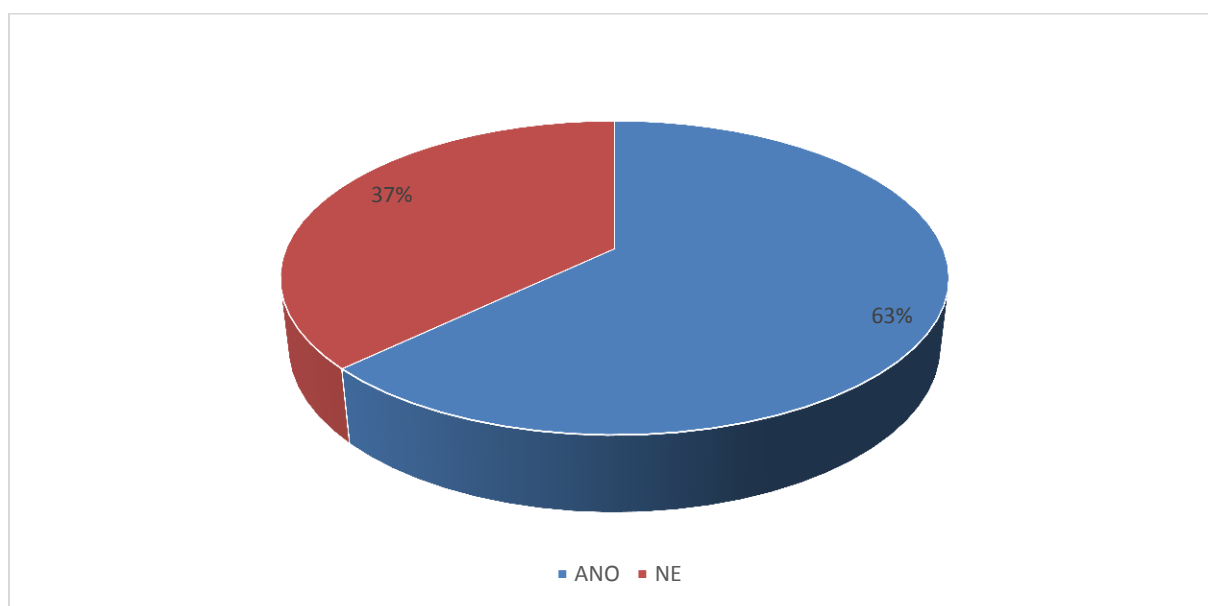

2B	Je podle Vás v současné době příprava ve škole z oblasti ochrany člověka za běžných rizik a mimořádných událostí dostatečná?		
	ANO	NE	Poznámky
	110 ×	103 ×	10 × bez odpovědi; 5 × odpověď vyloučena z hodnocení (současně ANO i NE); 1 × zatržena dělící linie mezi ANO a NE
Varianta <u>ANO</u>: 52 %			

Graf č. 4

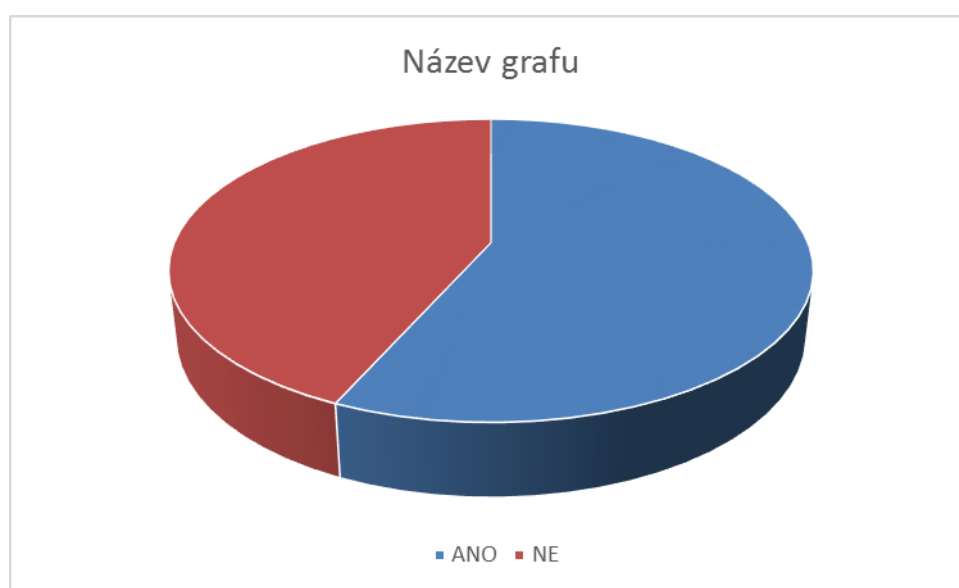
Je rozmístění témat ochrany člověka za běžných rizik a mimořádných událostí ve stávajících rámcových vzdělávacích programech přehledné?			
3B	ANO	NE	Poznámky
	132 ×	78 ×	18 × bez odpovědi
Varianta <u>ANO</u>: 63 %			

Graf č. 5

Mezi učiteli, účastníky vzdělávacích seminářů, převažuje ze zhruba 3/4 názor, že stávající rozmístění témat ochrany člověka za běžných rizik a mimořádných událostí je přehledné. Přesto se ozývají hlasy, které odkazují na nedostatečnou časovou dotaci ke kvalitnímu věnování se předmětné problematice.

4B	Uvítali byste samostatný předmět, jehož obsahem by byly problematiky ochrany člověka za běžných rizik a mimořádných událostí, dopravní výchovy, první pomoci a přípravy občanů k obraně státu?		
	ANO	NE	Poznámky
	123 ×	94 ×	11 × bez odpovědi
Varianta <u>ANO</u>: 57 %			

Graf č. 6

Velice zajímavý výsledek přineslo zjištění názoru respondentů na zavedení samostatného předmětu. **Pedagogové jsou rozděleni na dvě zhruba stejné části, kdy nepatrně převládají zastánci samostatného předmětu (57 % respondentů).** Ještě zajímavější jsou mnohdy vyhraněné komentáře podporovatelů i odpůrců samostatného předmětu v kontrastu se skupinou učitelů, kteří nemají vyhraněný názor. Chceme-li uvažovat o samostatném předmětu, je třeba nejprve vyvolat diskusi v řadách pedagogů. Z komentářů (jejichž výběr je publikován v nezměněné podobě) plyne, že někteří učitelé mají názor vytvořený jen z dílčích informací, některým naopak informace chybí či o zavedení samostatného předmětu dosud příliš nepřemýšleli ani nezvažovali tento návrh.

Odpověď ANO

- možné ANO, větší systematičnost, jistota, že vše bude pokryto
- nahradil bych zrušený předmět branná výchova. Který nebyl vůbec špatný. Stačilo jen vypustit některé pasáže a vše mohlo roky fungovat. Dnes bude velmi obtížné vše začít znovu zavádět do škol.

- zavedla bych samostatný předmět, dříve branná výchova
- mít vše v jednom předmětu je přehlednější a lépe by se žákům látka učila

Odpovědi NE

- máme to ve škole rozmístěné do ostatních předmětů
- nedělat nic podobného jako byla stará branná výchova!!!
- není hodinová dotace pro další předmět
- rozmístění do několika předmětů je kreativnější a nezabere to tolik času

Závěr

Porovnání uskutečněných kurzů a vydaných osvědčení z let 2014 a 2015.

Počet uskutečněných seminářů organizovaných HZS krajů v roce 2014 bylo 28 a v roce 2015 12. V roce 2015 bylo tedy organizováno o 16 seminářů méně. (viz. tabulka č. 3)

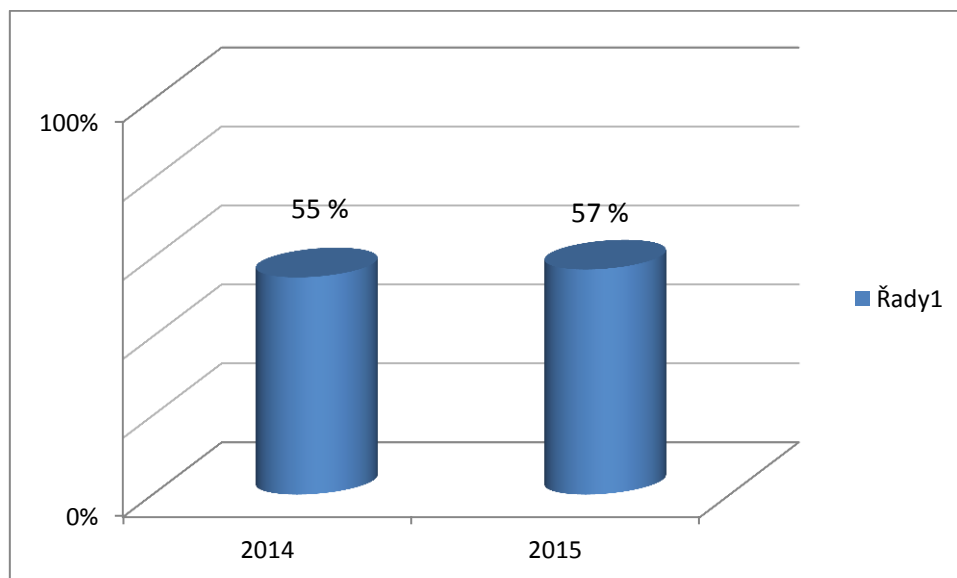
Semináře organizované	pro pedagogy na vzdělávací úrovni			
	základní škola		střední škola	
	2014	2015	2014	2015
HZS kraje	28	12	1	0
Národním institutem pro další vzdělávání	4	1	1	0

Tabulka č. 3

Celkem bylo za rok 2014 vydáno HZS krajů 485 osvědčení o absolvování vzdělávacího programu OČMU pro základní vzdělávání a v roce 2015 202 osvědčení o absolvování vzdělávacího programu OČMU pro základní vzdělávání. Pro střední vzdělávání to bylo v roce 2014 7 osvědčení o absolvování vzdělávacího programu OČMU pro střední vzdělávání a v roce 2015 0 osvědčení o absolvování vzdělávacího programu OČMU pro střední vzdělávání (přehledová tabulka č. 4).

Celkový počet osvědčení vydaných HZS krajů			
OČMU pro základní vzdělávání		OČMU pro střední vzdělávání	
2014	2015	2014	2015
485	202	7	0

Tabulka č. 4

Graf č. 7

Na grafu č. 7 je znázorněn vývoj postoje k zavedení samostatného předmětu, jehož obsahem by byla problematika ochrany člověka za běžných rizik a mimořádných událostí, dopravní výchovy, první pomoci a přípravy občanů k ochraně státu. **Pedagogové jsou rozděleni na dvě zhruba stejné části, kdy nepatrně převládají zastánci samostatného předmětu. V roce 2014 bylo pro zavedení samostatného předmětu 55% dotázaných a v roce 2015 57% respondentů.** Z evaluačních dotazníků vyplývá, že délka praxe nerozhoduje v názoru na zavedení samostatného předmětu. Příznivci nového předmětu argumentují přehledností, efektivnější vstřebatelností učiva, následně lepší aplikovatelností učiva v běžném životě. Roztříštěnost témat do jiných předmětů je, podle jejich názoru, pro žáky matoucí a špatně uchopitelné. Výtažek nejčastějších odpovědí pro zavedení předmětu (text ponechán v původním znění)

- možné ANO, větší systematičnost, jistota, že vše bude pokryto,
- nahradil bych zrušený předmět branná výchova. Který nebyl vůbec špatný. Stačilo jen vypustit některé pasáže a vše mohlo roky fungovat. Dnes bude velmi obtížné vše začít znovu zavádět do škol,
- zavedla bych samostatný předmět, dříve branná výchova,
- mít vše v jednom předmětu je přehlednější a lépe by se žákům látka učila.

Naopak odpůrci zavedení nového předmětu argumentují návratem k předmětu „Branná výchova“. Roztříštěnost témat do jiných předmětů je, podle jejich názoru, kreativnější. Při bližším prostudování jejich odpovědí lze konstatovat, že tento postoj je ovlivněn všeobecným názorem, že jde o předmět, kde se učilo pouze chování obyvatel při jaderném útoku zbraněmi hromadného ničení. Pro názornost uvádíme některé z častých odpovědí (text ponechán v původním znění)

- máme to ve škole rozmístěné do ostatních předmětů,
- nedělat nic podobného jako byla stará branná výchova!!!,
- není hodinová dotace pro další předmět,
- rozmístění do několika předmětů je kreativnější a nezabere to tolik času.